

SZENTANDRÁSI HÍRMONDÓ

II. évf. 1. szám

Szerkesztette: Üveges Gábor
Ignác Melinda

TARTALOM:

Tisztelt Hernádszentandrás Lakos!

❖ Polgármesteri jegyzet

❖ Lelki percek

❖ Tavaszi jeles napok

❖ Vers

❖ Húsvéti recept

❖ Keresztretjvény

❖ Az élet napos oldala

Kéri János:

Nőnap-i köszöntő

Tavaszhajnalán
Róluk emlékezünk,
A nőkről, kiknek
Életünk köszönhetjük.

Ki mindent
Megtessz értünk, a nő,
Dajkál, ápol,
És felnevel ő.

Hálánk szálljon
Lányra, anyára,
Ki a családot
Összetartja.

Szépséges nők,
Jó asszonyok,
Kívánunk boldog,
Víg nőnapot.

Ön a *Szentandrás Hírmondó* második számát tartja most a kezében. Engedje meg, hogy a tavasz kezdetén ezúton is sok örömet, sikert, és jó egészséget kívánjak a 2007. esztendőre.

Az elmúlt hónapok eseményei között érdemes megemlíteni, hogy elindult községünkben egy *szociális gondozó és ápoló* tanfolyam 20 fő részvételével. A képviselő-testület döntése értelmében a háziiorvosi vizsgálatért fizetendő vizitdíjat egy összegben, minden hónap utolsó munkanapján az önkormányzat a nyugták bemutatása ellenében megtéríti minden állandó hernádszentandrás lakcímmel rendelkező lakosnak.

Bizonyára emlékszik rá Ön is, hogy felhívásunkban a rend megszegéséért, a rongálásért, a helyi adók be nem fizetéséért minden eddigénél szigorúbb fellépést helyeztünk kilátásba, melyet következetesen érvényesíteni is fogunk.

Ami az önkormányzati munkát illeti, rendkívül dolgozó év elé nézünk. Véget ért az az időszak a települések történetében, amikor érdemi intézkedések nélkül is szinten lehetett maradni. Az állam által biztosított forrás önmagában kevés. A sokszor emlegetett pályázatok nagyon hasznosak lehetnek, de nem feltétlen oldják meg a problémáink nagy részét. Szükség van olyan befektető, vállalkozók megjelenésére, akik fejlesztenek, akik foglalkoztatnak, akikkel együttműködve komoly előrelépést és változást érhetünk el.

Ehhez viszont szükség van az Ön segítségére is. Ha nem törődünk értékeinkkel, ha nem óvjuk a köztereket, ha nem gondozzuk a portáinkat, akkor előbb-utóbb semmi vonzó nem lesz Hernádszentandrásban.

Ellenkező esetben viszont üde színfoltja lehet Abaújnak a mi kis falunk, ahol a helybeliek otthonosabban érzik magukat, a vendégek és az átutazók pedig kellemes élményekkel lesznek gazdagabbak, és talán viszik tovább a település hírét.

Nyugat-Európában, sőt már a Dunántúlon is rájöttek arra a falvakban élő emberek, hogy ők is sokat tudnak tenni azért, hogy lakóhelyük szebbé váljon, és komoly fejlődésnek induljon.

Nagyon nagy a lemaradásunk, és bizony hosszú évek kitaró közös munkájára van szükség ahhoz, hogy érzékelhető változásokat érjünk el.

*A közelgő Nőnap alkalmából
Hernádszentandrás minden Hölgylakóját szívből köszöntöm,
és számukra a legjobbakat kívánom!*

Üveges Gábor
polgármester

Gondolatok a böjtről

Nem a keresztyénség „találta fel” a böjtöt. Böjtöltek az Ószövetségben is, sőt a farizeusok egy héten kétszer is. Hétfőn és csütörtökön semmit nem ettek, még a nyálukat sem nyelték le. Azt is tévedés lenne hinnünk, hogy Jézus eltörölte a böjtöt. Gondoljuk meg, azzal kezdi szolgálatát, hogy negyven napig böjtöl a pusztában. A Hegyi Beszédben egyértelműen tanítást ad a böjtről: ám böjtöljete, de ne úgy, mint sok farizeus, aki mutogatja böjtjét és keserű képet vág hozzá, hogy lássák, ő kínlódva böjtöl és keserűen viseli azt a napot, amikor nem ihat és nem ehet. Böjtöljete ám titkon a ti belső szobátokban, ahol Isten lát benneteket és megfizet nyilván. Böjtöljete, de ne úgy, mint a képmutatók.

Egy biztos: a böjt nem étlap kérdése. Nem arról van szó, hogy ha húst nem eszem, de dugig lakom hallal és tésztával, akkor én böjtöltem. Nem erről van szó. A test „megsanyargatása”, a lemondás gyakorlása ezerféleképpen történhet. Mi itt a lényeg? Hogy abban utánozzuk Jézust, amit a Filippi levélben olvashatunk róla: „kiüresítette önmagát...” (Fil 2, 7). ***A böjt által próbáljuk „üressé tenni” bensőnket, hogy befogadhassuk az igazán lényegest: Isten Igéjét, Jézust magát.***

Beszélhetünk a szóböjtről is. Tudunk-e szóböjtöt tartani? Tessék elhinni, könnyebb nem enni egy napig, mint szóböjtöt tartani! Lehet, hogy azért romlik meg egy házasság, mert valaki túlbeszéli a másikat. A másik fél nem jut szóhoz, és akkor még az egyik panaszolja, hogy a párja nem beszél. És ezt sokszor észre sem vesszük. Mai világunkban az a legnagyobb baj, hogy az embernek nincs embere. Nincs embere, aki meghallgassa. Ha valaki mondani kezdi a kis problémáját, mi mit mondunk? „Az semmi, ezt hallgasd meg!” - Úgy-e így van sokszor? Vagy: „Várjál, várj csak, hadd mondjam én” - és akkor átvesszük a szót.

A hallgatás „nehézségét” egy érdekes pszichológiai mérés is alátámasztja. Laboratóriumi körülmények között pontosan kimutatták, hogy sokkal kevesebb pszichikus erő kell a beszédhez, mint a türelmes hallgatáshoz, mint az empatikus odafigyeléshez. Az odafigyelő hallgatás több energiát fogyaszt, mint a beszéd. Sokszor azért beszélünk, hogy megkönnyebbüljünk. A hallgatásnak gyógyító hatása van. A szóböjt tehát gyógyíthat.

Beszélhetünk azonban a „beleszólási böjtről” is. Bizony, sok élet ment tönkre olyan családokban, ahol valaki mindig mindenbe beleszólt. Nem adhat a szülő nagyobb ajándékot a gyermekének, mint hogy serdülőkorban el tudja vágni a lelki köldökzsinórt. És tanácsot is csak akkor adhat, ha kéri azt a tanácsot. Azonban nekünk kell teremtenünk olyan családi légkört, ahol a kérdező biztonságban érezheti magát, és bizalommal fordulhat a szülőhöz.

Jó dolog böjtölni. Kell böjtölni, ha úgy érezzük, hogy megszakadt a kapcsolatunk az Úr Jézussal. Barátkozzunk meg a böjttel! Merjünk egyszer-egyszer böjti napot tartani, kenyéren és vízen, és akkor megtapasztaljuk, milyen hasznos az, testünknek, lelkünknek. Nem véletlenül található a böjt a Bibliában. Ezekkel a gondolatokkal kívánunk áldott felkészülést a Húsvét ünnepére.

2007. március 11.-én (vasárnap 10 órai kezdettel) a református templomban böjt alkalmából úrvacsorás istentiszteletet tartunk. Szeretettel várjuk kedves Testvéreinket erre az alkalomra is. Vasárnapot megelőző napon: szombaton 16.³⁰-kor bűnbánati istentisztelet lesz a templomban.

Március 8. - Nőnap!

"Szép reggel az asszony: pihenést lehellő
Arca szelíd hajnal, friss hajnali szellő,
Puha gyenge harmat, gyümölcs üde hamva;
Szava rigó-ének mélyebb fuvodalma"

Mindenki számára ismerős dátum a március 8., ezen a napon ugyanis sok országban a főszerep a hölgyeké, lányoké, édesanyáké és nagymamáké. A Nemzetközi Nőnap immár majd egy évszázada ösztönzi megemlékezésre a fiúkat és férfiakat. Ilyenkor köszöntik hölgyismerőseiket a férfiak, ki virággal, ki apróbb vagy nagyobb ajándékokkal, esetleg néhány kedves szóval.

Ezúton kívánunk minden kedves hölgynek nagyon sok boldogságot és örömteli pillanatot!

Néhány tavaszi névnap

Március 8.	Zoltán	Török-magyar eredetű, a sultán méltóságnévből származik. <i>Jelentése: fejedelem.</i>
Március 18.	Sándor	Görög-olasz-német eredetű név. <i>Jelentése: férfiakat oltalmazó.</i>
Március 19.	József	Héber eredetű név. A Biblia szerint Jákobnak Rácheltől származó fia. <i>Jelentése: Jahve gyarapítson!</i>
Április 10.	Zsolt	Török-magyar eredetű név. <i>Jelentése: uralkodó fejedelem.</i>
Április 23.	Béla	Magyar- török eredetű méltóságnév. <i>Jelentése: előkelő.</i>
Április 30.	Katalin	Egyiptomi-görög-német-magyar eredetű név. <i>Jelentése: tiszta.</i>
Május 7.	Gizella	Germán eredetű név. <i>Jelentése: udvarhölgy.</i>
Május 8.	Mihály	Héber eredetű név. <i>Jelentése: olyan, mint az Isten.</i>
Május 9.	Gergely	Görög eredetű név. <i>Jelentése: éberen őrködő.</i>

Emlékezzünk Nemzeti Ünnepeinkre!

Magyarország a XIX. század első felében már hosszú ideje a Habsburg birodalomhoz kapcsolt állam volt, így a magyar királyi trónon is Habsburgok ültek. Az angol, az amerikai és a francia forradalom és a modern nemzet-eszme hatására az ország lakosságának mintegy 5-6%-át kitevő nemesség egyre erőteljesebben követelte a gazdaság, a társadalom és a politikai rendszer átalakítását. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy amíg Magyarország nem rendelkezik tényleges önkormányzattal, addig nemzeti érdekeinek megfelelő politikát sem tud folytatni. A magyar nemesség legkiválóbbjai álltak élére a változásokért folyó küzdelmeknek. Elsőként az ország egyik legnevesebb és leggazdagabb arisztokrata családjából származó gróf Széchenyi István, majd egy fiatal vagyontalan nemes, Kossuth Lajos. A nemesi reformmozgalom elképzelései azonban jórészt megbuktak az abszolutista, tehát a teljes állami hatalmat egy kézben tartó bécsi udvar ellenállásán.

Mi történt 1848. március 15.-én?

A bécsi forradalom híre ösztönző hatással volt a magyar radikális ifjakra is. 15.-én a Pilvax Kör tagjai, élükön Petőfi Sándorral, Jókai Mórral és Vasvári Pállal elhatározták, hogy maguk szereznek érvényt a sajtószabadságnak. Alig néhányan indultak el Landerer Lajos és Heckenast Gusztáv nyomdájához, ahol cenzúra nélkül kinyomtatták az Irinyi József által megfogalmazott 12 pontot, valamint Petőfi lelkesítő költeményét a Nemzeti Dal-t. Délután nagygyűlést hirdettek a Nemzeti Múzeum elé, ahol már több tízezer ember jelent meg. Itt felolvasták a 12 pontot és Petőfi is elszavalta költeményét. Ezután a Várba vonultak, hogy a Helytartótanáccsal elfogadtassák követeléseiket. Ez teljes mértékben sikerült, így vér nélkül győzött a forradalom. Az összegyűlt tömeg követelésére Táncsics Mihályt is szabadon bocsátották.

Petőfi Sándor: Nemzeti dal
(részlet)

*Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! -
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk,
hogy rabok tovább
Nem leszünk!*

*Rabok voltunk mostanáig,
Kárhóztak ősapaink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak,
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!*

Tavaszi ünnepek, népszokások Abaújban, és itt Hernádszentendrőn

Húsvét a keresztény világ legnagyobb ünnepe, Jézus kereszthalálának és feltámadásának emlékére.

Húsvét ún. mozgó ünnep. Az ünnepet megelőző 40 nap a nagyböjt, Jézus 40 napos pusztai böjtjének emlékére, a felkészülés, a lelki és testi megtisztulás ideje.

Nagypéntekhez babonás félelmek kötődnek a paraszti életben. Tiltották az állattartással, földműveléssel kapcsolatos munkákat, nem sütöttek kenyeret, nem mostak, nem fontak. A víznek, mint tisztulás szimbólumának mágikus erőt tulajdonítottak. Nagypénteken napfelkelte előtt friss kútvízzel vagy patakvízzel kellett mosakodni, az védett a betegségek ellen. Ezt a hajnali vizet aranyvíznek nevezték. Az állatokat is kihajtották a patakhoz itatni, és le is fűrésztötték őket, hogy ne legyenek betegek. Szokásban volt a határjárás, határkerülés is.

Nagyszombaton véget ér a 40 napos böjt, és újra megszólalnak a harangok. Legjelentősebb eseményei a nagyszombatnak a víz- illetve tűzszentelés. Katolikus templomokban a gyertyát a megszentelt tűz lángjáról gyújtják meg. Az új tűz gyújtása a remény szimbóluma is. Jellegzetes szokás még a feltámadási körmenet szombat estéjén.

Húsvét vasárnapján a kereszténység legnagyobb ünnepét, Jézus feltámadását ünnepli. A sonkát, bárányt, tojást, kalácsot a templomban megszenteltették, ezután mágikus erőt tulajdonítottak neki. A morzsából vittek az állatoknak is, hogy jól szaporodjanak, egészségesek maradjanak.

Húsvét hétfő a magyar népeletben a locsolkodás napja. A víz megtisztító, megújító erejébe vetett hit az alapja ennek a szokásnak. Egykor kútvízzel, vödörből locsolták le a lányokat. Manapság kölnivel szokás locsolkodni.

A lányok a locsolóknak festett (piros vagy hímes) tojást adtak cserébe. A tojásfestésnek komoly hagyományai vannak, mely az asszonyok, lányok dolga volt. Természetes anyagokkal festették a tojásokat, például hagyma héjával, zöld dió főzetével.

Fehérvasárnap vagy mátkáló vasárnap a húsvétot követő vasárnap. A húsvéti ünnepkör zárónapja. Jellegzetes szokása ennek a napnak a komálás vagy mátkálás. A szokás a barátság megpecsételéséről szól. Komatálat küldtek egymásnak gyümölcscsel, borral, hímes tojással, süteménnyel.

✿ Május 1.

Május hónap folyamán, sok helyütt 1-én májusfát állítottak a természet újjászületésének szimbólumaként. A májusfához való fát a legények éjszaka vágták ki az erdől, feldíszítették szalagokkal, virágokkal és a lányos házak elé állították. Ezzel adták a falu tudtára, hogy melyik lány tetszik nekik. Néhol a házakat is felékesítették zöld lombokkal. Sok helyütt pünkösdkor "kitáncolták a fát, azaz kidöntését multságokkal, tánccal ünnepelték.

✿ Pünkösd

Pünkösd a húsvétot követő ötvenedik nap, „mozgó ünnep”. Krisztus mennybemenetele után, az ötvenedik napon az apostolok összegyűltek, majd hatalmas zúgás, szélvihar támadt, s a szentlélek lángnyelvek alakjában leszállt a tanítványokra. Ekkor Péter prédikálni kezdett, beszédére sokan figyeltek, követték, megalakultak az első keresztény gyülekezetek. Pünkösd tehát az egyház születésnapja is.

Pünkösd ünneplésében fontos szerepet játszanak a virágok, elsősorban a pünkösdi rózsa, a rózsa, a jázmin és a bodza.

"Elhozta az Isten piros pünkösd napját,
Mink is meghoztuk a királykisasszonykát,
Nem anyától lettem, rózsafán termettem,
Piros pünkösd napján hajnalban születtem."

A májusi pünkösdi időszak jelentős szertartása a zöld ágak házba vitele. Az ablakokra, az ajtók fölé, a szobák falára, a kútgémre, a malmokra frissen vágott zöld ágakat tűztek. Ez védelmet jelentett a rontás, a boszorkányok ellen. A földbe tűzött zöld ág a hiedelem szerint megóvja a vetést a jégveréstől, a kártevőktől.

Aki pünkösd hajnalban születik, szerencsés lesz. A hajnalban merített kútvízben való mosdás egész évre elűzi a betegséget, keléseket. A teheneket nyírfaággal veregették, hogy jól tejeljenek. Van, ahol kenyérhéjat égettek, hamuját a gabonaföldre szórták, hogy jó termés, gazdag aratás legyen.

**Kellemes Húsvéti Ünnepeket Kívánnak
a Gondozási Központ Dolgozói!**

**Ignác Melinda
intézményvezető**

A hagyományok, szokások lejegyzésére a Hernádszentandrásai Gondozási Központ időseinek elmondása alapján került sor.

Kiss Istvánné Terike néni verse

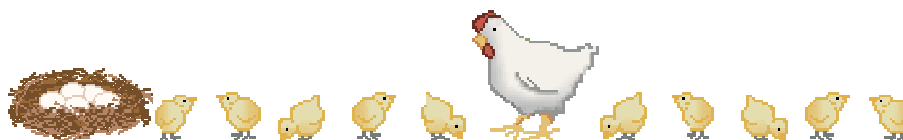
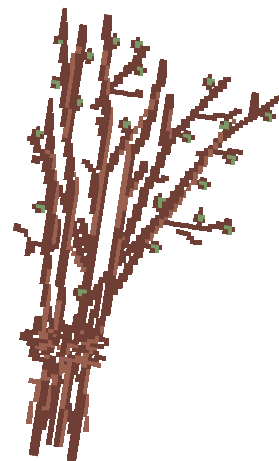
Kikelet

Itt van már a kikelet,
a sok madár csicsereg.
Szár az ágból rügy pattan,
az utcákon csók csattan.

Gyermekláncfű kisvirága,
a réteken lámpácskája.
Zöldfű között kisbogár,
örül, hogy már itt a nyár.

Fészekrakó gerlicpár,
szorgoskodik sebesen.
Hogy a fészek készen legyen,
S fiókáik lehessen.

Kakukk madár kiabálja,
kakukk-kakukk kikelet.
Ki a zöldbe az erdőbe,
gyertek-gyertek Gyerekek!

Terike néni recept ajánlata:

„Nem sokára itt a húsvét. A sonkához jó jön egy sajthoz hasonló finomság, amit sósan és édesen is készíthetünk. Ez a SZILKA.”

Hozzávalók: 11 tej, 6-8 db tojás, ízlés szerint só vagy cukor.

A tejet felforraljuk, a tojásokat jól eldolgozzuk. Ízlés szerint sózzuk, vagy cukorral édesítjük. A forró tejet összeforraljuk a tojással, és addig kevergetjük, míg meg nem sűrűsödik. Túrószűrő ruhára öntjük, majd összefogva felkötjük csurogni, így saját gömb formája lesz. Hidegen szeleteljük és a sonka mellé kínáljuk.

Jó étvágyat!

SZENTANDRÁSI HÍRMONDÓ

*	KRITIZÁLO	TÜLSÓ OLDALRA JUTTATÁS	LEBAR- NULÁS KELLÉKE	ÉRDEK- CSOPORT	FARÜD	HÁZRÉS?	SPORT- MÁRKA	PÁSZTOR- KÖLTE- MÉNY	LITER, RÖVIDEN	...DIEU! ISTENEM!	UTÓTAG- BÁNTA- LÓM	ELEKT- RONIKAI MÁRKA	CSOKIS CUKORKA	*
EMLEK- IRATAI	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	J
BOROZ- GAT	▶								TOLNAI KÖZSÉG VÁRPALO- TA RÉSZE	▶				
KORON- GOT HAJÍT	▶					EGYETEMI KÓRHÁZ SZÍN.NŐ (IRÉN)	▶							NŐSTÉNY ŐZ
ILYEN FUTÓ IS VAN!	▶				D-AM-I SZE GÉNY AZ ITT LEVŐNEK	▶	▼			HAVON SIKLÓ URALKO- DÓSÁG V.	▶			▼
SZENVE- DÉLYES- BUZGÓ	▶						KÖZPON- TI MAG	▶			ZENEI HANG DAL, ANGOLUL	▶		
JOSKAR- ...: A MARI FŐVÁROS	▶			ÖSZTÖ- KÉLÉS MEG- ELÉGEL	▶							TOVÁBBA	▶	SZEMÉLY- NÉVMÁS
*	24 ÓRA UTÁN ITT IS ÉLT	▶						VÖRÖS- MARTY- MŰ BOGOZ	▶				URÁNIUM VEGYJELE OKTATÁS	▶
NÉVBE- TŰIRŐL ISMERT FESTŐ	▼		MÉLYBE NYÚJTÓ ESZÉBE JUT	▶					SZABÁS- MINTA RUHA- SIMÍTÓ	▶				
ÜTNI KEZD!	▶	CSÁSzáRI KIRÁLYI KILÁTÁS	▶			KETTÉ- SZEL ÁGAS- ...	▶					AZONOS HANGZÓK PÉNZT KÜLDŐ	▶	
NÉMET TAGADÁS	▶				LEPÉNY VAKA- RÉKBŐL ...-HÓBA	▶	▼				MEGE- LÉGEL STOP!	▶		KÖNNYŰ BORFÉLE
VÍZVE- ZETÉK RÉSZE	▶			VALAHO LÉLŐ ERŐD	▶	▼				MÁSHOVA MÁSOL HÍM SERTÉS	▶			▼
VÍKEND	▶						HÁBOR- GATÓ TÉL VÉGE!	▶						
MEGLÉP	▶							DALOL	▶					
ERDŐ- FAJTA	▶						SZEREPE	▶						

AZ ÉLET NAPOS OLDALA:

Az apa azt mondja a leányának:

- Tegnap járt nálam a Feri, és megkérte a kezedet.
- Én természetesen igent mondtam neki.
- De papa! - könyörög a lány. Én nem akarom itt hagyni a mamát!
- Ugyan kislányom, ki mondta, hogy hagyd itt?
- Nyugodtan magaddal viheted!

Nekem két házi orvosom van - meséli barátnőjének egy fiatal hölgy -, egy idős tapasztalt és egy fiatal kezdő.

- Melyikkel mikor kezeltetted magad?
- Az idősebbet akkor hívom, amikor rosszul érzem magam.
- És a fiatal?
- Amikor jól akarom érezni magam!

Egy pasas kihívja a tv-szerelőt és mondja neki:

- Szóval, ültem a fotelban, néztem a tv-t, miközben egy 100-as szöggel piszkáltam a fülem.
- Egyszer csak elment a hang...

